

Plan mot kränkande behandling

Enhetens namn Ejdervägens förskola

Ansvarig rektor: Anita Dahlén

Giltighetstid: 231201-241201

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Utbildningen och undervisningen på Ejdvägens förskola bidrar till att alla barn känner sig trygga och tror på sin egen förmåga. Pedagogerna skapar dagligen förutsättningar för att alla barn på förskolan skall utvecklas till sitt bästa jag och får möjligheter till att lyckas.

Värdegrundsarbetet pågår ständigt i verksamheten och alla som verkar inom förskolan har ansvar för att hålla värdegrundsarbetet levande. Alla pedagoger som väljer att jobba på Tallvägen ska vara medvetna om denna viktiga och ansvarsfulla del i uppdraget och agera därefter. Det ska genomsyra Tallvägens arbetssätt och förhållningssätt och vara tydligt för alla pedagoger, barn och vårdnadshavare. Rutinerna för kränkande behandling är väl känt av pedagogerna och alla pedagoger agerar efter dessa rutiner vid kränkande behandling.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Många barn på liten yta medför ökad risk	Observationer Reflektioner Dokumenterad kartläggning	Pedagoger håller inte sin struktur och fördelar barn och personal på fler lärmiljöer
Att personal missbedömer barnets behov så att leder till en kränkande situation	Observationer	Stress
Barnens toaletter och skötrum kan vara ett riskområde	Se ovan	Pedagoger håller inte sin struktur och fördelar barn och personal
Skötbordet kan bli en risk då den finns väldigt öppet på i badrummet på avdelningen	Observationer Dokumenterad kartläggning	Pedagoger håller inte sin struktur och den planering som är gjord

”Döda” vinklar både ute och inne	Se ovan	”Döda” vinklar både ute och inne
Övergångarna mellan de olika aktiviteterna och i rutinsituationer	Se ovan	Pedagoger håller inte sin struktur och den planering som är gjord
Att pedagogerna inte finns på plats där barnen finns och inte är härvarande	Se ovan	Pedagoger håller inte sin struktur och den planering som är gjord
För lite personal i förhållande till antal barn vid olika aktiviteter	Se ovan	Få vikarier tillgänglig och avslag på vikariebeställning
För få fasta miljöer på gårdarna	Se ovan	
Vi ser en stor risk ute på gården om man är få pedagoger	Se ovan	För få personal i förhållande till antalet barn
Korridoren/hallen: Många barn i hallen samtidigt, svårt att hålla koll på alla i en hall som inbjuder till spring, knuffar, krockar	Se ovan	Pedagoger håller inte sin struktur och den planering som är gjord
Tar in oerfarna vikarier eller som inte fungerar för den barngruppen	Se ovan	Inte utbildade vikarier

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Strukturschema som beskriver vart pedagogerna ska befinna i förhållande till barnen	Fördjupad medvetenhet och förståelse om varför det är viktigt att hålla sin planering	Positiv utveckling av pedagogernas förhållningssätt och förståelse
Planeringsmall som beskriver planerad undervisning och utbildning över dagen	Fördjupad medvetenhet och förståelse om varför det är viktigt att hålla sin planering	Positiv utveckling av pedagogernas förhållningssätt och förståelse
Reflektion kring värdegrundsfrågor på avdelningsreflektion varje vecka	Fördjupad medvetenhet och förståelse av att reflektera kring värdegrundsfrågor	Positiv utveckling av pedagogernas förhållningssätt och förståelse
Två gånger per år lyfta plan mot kränkande behandling och rutinerna kring anmälan om kränkande behandling	Ökad benägenhet att anmäla kränkningar	Samtal utifrån anmälningar om kränkande behandling

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Fördjupad medvetenhet och förståelse om varför vi ska följa ”Plan mot kränkande behandling”	Plan mot kränkande behandling ska vara väl känd av all personal och all personal ska läsa och hålla den levande Gestalta olika dilemman Reflektera varje vecka kring en bestämd värdegrundsfråga	Minimera riskzonerna utifrån kartläggning Ökad förståelse och medvetenhet om uppdraget och kapitel ”normer och värden” i Lpför-18	Lönesamtal och uppföljning av lönesamtal Två gånger per år Löpande reflektioner under året -Bsk nätverk -Fsk nätverk -Utvecklingsdagar Ansvarig för uppföljning: Rektor Varje vecka reflektion kring en utvald värdegrundsfråga Ansvarig: alla pedagoger

6. Delaktighet

Personalen har läst den ”äldre” planen och använt den som underlag och gjort en utvärdering samt gjort en nuläges kartläggning av riskzoner.

Vi behöver skapa rutiner för hur barnen/eleverna utifrån ålder och mognad kan göras delaktiga i arbetet med att ta fram planen. Samt hur vårdnadshavare har gjorts delaktiga i arbetet med planen.

7. Förankring

- På Apt i januari arbeta med Planen för kränkande behandling
- Lägga ut den på Driven och v-klass
- Utifrån arbete med kompisböckerna prata kring värdegrund med barnen

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.

3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
4. Skyndsam anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

1. Den som får kännedom anmäler skyndsamt via Stella
  2. Rektor tar kontakt med HR och bokar in ett möte ”kontroll av fakta”. Anmälan går vidare till huvudman och den vuxne har rätt till fackliga representant.
  3. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär kultur ingår i kartläggningen.
  4. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

